

آینه

انتخاب

کارگزار یاراه‌گزار؟

عباس عبّدی، سخنان آقای ولایتی درباره الگو قراردادن مردم یمن و خورد نان خشک و پوشیدن لنگ بازتاب زیاد داشت. متأسفانه این‌روزها برخی نولت‌ردان دیگر نیز سخنان عجیب‌وغریبی به زبان می‌رانند که از نظر مردم موجب تأسف می‌شود... حکومت مدعی «هدایت‌گری» مردم حتی اگر منتخب مردم باشد، رفتارش در سبک زندگی و زیست شخصی متفاوت از حکومتی است که در قالب کارگزاری رفتار می‌کند. حکومت‌های «کارگزار» مثل عموم دولت‌های امروز جهان هستند. آنها وظیفه مشخصی را به‌صورت کارگزاری انجام می‌دهند. مثل کارگزار بورس که حق کارگزاری خود را می‌گیرد و کارگزاران بهتر و خبره‌تر افراد بیشتری را جلب می‌کنند و در عمل دستموذهای بالاتری هم می‌گیرند. آنان منتی را بر کارفرما نمی‌گذارند و تابع خواست‌ها و امثال او هستند. درست مثل یک پیمانکار یا کارگزار ساختمانی که دستمزد می‌گیرد و کار را انجام می‌دهد. بهترین پیمانکاران آنانی هستند که کار را ارزان و با کیفیت خوب و به‌موقع تمام کرده، تحویل می‌دهند. البته آنان بهترین دستمزد‌ها را هم می‌گیرند، و بهترین زندگی را دارند. خانه‌های شان در بهترین محل‌هاست، بزرگ و مجلل است و... و کسی هم به این نوع زندگی آنان اعتراضی ندارد. و آنچه را که انجام می‌دهند دستموذش را می‌گیرند. ولی حکومتی که مدعی هدایت‌گری باشد، حق گرفتن دستمزد به آن مفهوم را ندارد... در حکومت کارگزاری، شایسته‌سالاری و مزایده و مناقصه رواج دارد... ولی اگر به هر دلیلی حکومت‌کنندگان گمان کردند که در مقام هدایت‌گری هستند، باید خود را بـا این گزاره امام علی و نیز توصیه‌های دینی در نهج‌البلاغه هماهنگ کنند و الا نمی‌شود که هم مدعی هدایت‌گری باشیم هم فاقد صلاحیت حرفه‌ای بوده و در پستی قرار بگیریم که شایستگی‌اش را نداریم و هم اینکه حقوق نجومی دریافت کنیم!

روزنامه

موشک‌باران «شرق فرات» فراتر از انتقام

● هدف قراردادن مقر داعش در «شرق فرات» با موشک‌های میان‌برد باستیک و پهپادهای مهاجم، معنای فراتر از «انتقام» دارد و البته که هیچ‌کس بهتر از آمریکایی‌ها معنای آن را نمی‌فهمد. سال‌هاست که آمریکا و سعودی‌ها رؤیای تشکیل یک «دولت سنی» را در شرق فرات و غرب عراق در سر می‌پورانند. سه سال قبل جان بولتون و در اواخر عمر دولت اوباما با انتشار مقاله‌ای در «نیویورک تایمز» عطش خود را برای تشکیل یک موجودیت جدید در بین‌النهرین به تصویر کشید. جان بولتون می‌نویسد: «مهم‌ترین سوآلی که پس از شکست داعش در شرق فرات پیش می‌آید، چیست؟» و جواب می‌دهد: «بهترین جایگزین برای دولت اسلامی در شمال شرقی و غرب عراق یک دولت جدید سنی است. این «سنیستان» به‌عنوان تولیدکننده نفت پتانسیل اقتصادی دارد و می‌تواند مانند دیوار دفاعی علیه اسد و بغداد متحد ایران عمل کند». حالا که بولتون به‌عنوان مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور آمریکا قدرت را در دست گرفته هیچ دلیلی وجود ندارد تا او به‌دنبال ایده خود برای تشکیل یک «سنیستان» در دل شامات نباشد. هرچند جان بولتون کمی دیر رسیده است...

روزنامه‌نگاری

۴۰ تغییر تهران تا سال ۱۴۰۲

● پایتخت با اجرای نسخه جدید از برنامه پنج‌ساله شهر تهران، در سال ۱۴۰۲ با ۴۰ تغییر مثبت مواجه می‌شود. بررسی محتوای این برنامه ۲۰۰ صفحه‌ای، از طراحی سازوکار ویژه برای «جذب سرمایه‌گذاران، کنترل جمعیت در مناطق اشباع‌شده، تغییر چهره مناطق کم‌برخوردار و انسداد کامل منافذ فساد در شهرداری» حکایت دارد. طراحان برنامه سوم شهرداری، در تعریف اهداف کمی برای بهبود شاخص‌های شهری، از بلندی‌پروازهای دو برنامه اول پرهیز کرده‌اند. «اصلاح سازمان و ساختار شهرداری» و «احیای احترام اجتماعی شهرداری» از جمله ماموریت‌های قیدشده در برنامه است.

روزنامه‌ت

خانه‌تکانی در اصول‌گرایی

● **محسن پیرهادی**، ... ما یک سال مفاهیم این منسور را دوستان خودمان مورد مذاقه و بحث قرار دادیم که ماحصل آن مانیفستی شد که در کمیته سیاسی جمعیت پیشرفت و عدالت ایران اسلامی تدوین و در شورای مرکزی این جمعیت به تصویب رسید و روز گذشته رونمایی شد... اگر در وضعیت بن‌بست سیاسی فعلی، نواصولگرایی بخواد راهی تازه بگشاید، پیش از عمل باید خود را در عرصه نظر و نقد محک بزند... هر چند انتخابات ریاست جمهوری ۹۶ زمینه و مقدمه نواصولگرایی شد اما این مسئله فراتر و کلان‌تر از یک انتخابات است، آنچه ما از نواصولگرایی در ذهن داریم، راه‌حلی برای مشکلات امروز و فرای ایران اسلامی است... جمعیت پیشرفت و عدالت ایران اسلامی تعریف خود از نواصولگرایی را با اولویت مسائل اجتماعی، سپس اقتصادی و در نهایت سیاسی تنظیم کرده است که در واقع همان سیر ثبات، تثبیت و شکوفایی انقلاب شگوهمند اسلامی است.

politics@sharghdaily.ir

حسین جلالی، «مناقشه‌برانگیز» صفتی که شاید برای تبصره ماده ۴۸ آیین دادرسی کفیری بیراه نباشد؛ تبصره‌ای که سال ۹۴ به قانون آیین دادرسی سال ۹۲ اضافه شد و از ابتدا مخالفان جدی و پروپاقرصی داشت، اما در مقابل طرفدار خاصی نداشت. نکته هم دقیقاً همین است؛ کمتر کسی از این تبصره دفاع کرد و از این فراتر مسئولیت نگارش آن را بر عهده گرفت. این تبصره، انتخاب وکیل در مرحله «تحقیقات مقدماتی»، یعنی تا پیش از ارسال پرونده به دادگاه را محدود کرده است؛ امری که به‌گمان بسیاری با اصل ۳۵ قانون اساسی در تعارض است. هفته پیش دوباره دو نفر از مقامات مسئول، یکی از قوه مقننه و دیگری در قوه قضائیه درباره این تبصره لب به سخن گشودند.

از‌های: هنوز هم به‌دنبال اصلاح این تبصره هستیم
یکشنبه این هفته، «شرق» سؤال خود را در نشست خبری سخنگوی قوه قضائیه، به همین موضوع اختصاص داد. محسنی‌ا‌زای در پاسخ گفت: «بازها در این زمینه توضیح داده شده است ماده ۴۸ قانون آیین دادرسی کفیری و تبصره آن این بود وکلایی که می‌خواهند در پرونده‌های امنیتی وکالت کنند باید مورد تأیید رئیس قوه قضائیه باشند. این پیشنهاد، پیشنهادی نبود که قوه قضائیه به مجلس داده باشد؛ چرا که از این جهت کار قوه قضائیه سخت بود؛ به‌طوری که مجموعه وکلا اعم از اعضای کانون وکلا و مراکز مشاوره تعداد زیادی هستند و رئیس قوه قضائیه شخصاً باید بررسی کند که کدام مورد تأیید است. بنابراین در آن زمان درخواست اصلاح شد که یک بخشی از آن اصلاح شد اما به طور کامل اصلاح صورت نگرفت. الان هم هنوز به دنبال این کار هستیم. در حال حاضر نه‌تنها در مورد این ماده، بلکه در مورد تعداد دیگری از مواد قانون آیین دادرسی کفیری پیگیر اصلاح هستیم و چنین تقاضایی داریم... این موضوع الان در مجلس مطرح است و هنوز به صحن نرفته است. اصلاح برخی از مواد قانون آیین دادرسی کفیری هم به نفع مردم و به نفع قوه قضائیه است و امیدواریم مجلس در این زمینه همکاری کند. برای قوه قضائیه کار مشکلی است که تعداد خاصی را از بین مجموعه وکلا انتخاب کند و رئیس قوه قضائیه شخصاً باید آنها را تأیید کند. اگر بیان می‌شد که مرکز یا جمعی این بررسی را انجام دهند کمتر با مشکل روبه‌رو می‌شدیم». محسنی‌ا‌زای در ادامه به دو نکته نیز تأکید کرد؛ اول، تعداد وکلای مورد تأیید خیلی بیشتر از ۲۰ نفر شده است و دوم، استجازه اخیر رئیس قوه قضائیه از مقام معظم رهبری، بنابر این استجازه، در موضوع اخ‌ال‌الان اقتصادی قوه قضائیه تبصره مورد بحث را از مرحله تحقیقات مقدماتی تا دادگاه تسریع داد. یعنی متهمان اقتصادی اخیر حتی در هنگام تحویل پرونده به دادگاه باید از وکلای مورد تأیید رئیس قوه قضائیه استفاده کنند.

محمدجواد فتاحی: این تبصره با حقوق اسلامی و حقوق بشر در تعارض است

هفته گذشته محمدجواد فتاحی، عضو کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس، نیز در گفت‌وگو با «اینا» درباره این ماده گفت: «ماده ۴۸ قانون آیین

سیاست

تبصره ماده ۴۸؛ حق انتخاب وکیل را در مرحله مقدماتی پرونده‌های سیاسی، مطبوعات و امنیتی محدود می‌کند

تبصره‌ای که مدافع ندارد

- اصل ۳۵ قانون اساسی**؛ «در همه دادگاه‌ها طرفین دعوی حق دارند برای خود وکیل انتخاب کنند و اگر توانایی انتخاب وکیل را نداشته باشند، باید برای آنها امکانات تعیین وکیل فراهم شود». قبل از ارسال پرونده به دادگاه، پرونده‌ها در دست دادستانی قرار دارد. این موضوع باعث شد برخی اصل ۳۵ قانون اساسی را به مرحله‌ای محدود کنند که پرونده به دادگاه ارسال شده است. حقوق‌دان‌ها این موضوع را مخالف روح قانون دانستند؛ موضوعی که در نهایت در قانون آیین دادرسی کفیری سال ۹۲ به آن توجه و ماده ۴۸ به همین منظور تنظیم شد.
- ماده ۴۸ آیین دادرسی کفیری**؛ «با شروع تحت نظر قرارگرفتن، متهم می‌تواند تقاضای حضور وکیل کند. وکیل باید با رعایت و توجه به محرمانه‌بودن تحقیقات و مذاکرات، با شخص تحت نظر ملاقات کند و وکیل می‌تواند در پایان ملاقات با متهم که نباید بیش از یک ساعت باشد، ملاحظات کتبی خود را برای درج در پرونده ارائه دهد».
- ماده ۴۸ آیین دادرسی کفیری**؛ «با شروع تحت نظر قرارگرفتن، متهم می‌تواند تقاضای حضور وکیل کند. وکیل باید با رعایت و توجه به محرمانه‌بودن تحقیقات و مذاکرات، با شخص تحت نظر ملاقات کند و وکیل می‌تواند در پایان ملاقات با متهم که نباید بیش از یک ساعت باشد، ملاحظات کتبی خود را برای درج در پرونده ارائه دهد».

مشمول ماده (۳۰۲) این قانون است، در مرحله تحقیقات مقدماتی طرفین دعوی، وکیل یا وکلای خود را از بین وکلای رسمی دادگستری که مورد تأیید رئیس قوه قضائیه باشد، انتخاب می‌کنند. اسامی وکلای مزبور از سوی رئیس قوه قضائیه اعلام می‌شود». گفتنی است که جرم‌های سیاسی و مطبوعاتی نیز ذیل این تبصره قرار دارند.

ماجرای این تبصره چیست؟

شاید بهتر باشد قصه این تبصره را از زبان مقامات قضائی بشنویم؛ چند روز بعد از انتشار فهرست وکلای مورد تأیید رئیس دستگاه قضا، معاون اول او – محسنی‌ا‌زای – در حاشیه بازدید از خبرگزاری «تسنیم» توضیحاتی دراین‌باره داد. او گفت: «ما در قانون اساسی و در اصل ۳۵ آن داریم که در دادگاه‌ها طرفین دعوا حق دارند وکیل انتخاب کنند. پس بر اساس این اصل هیچ قیدی وجود ندارد؛ یعنی فقط گفته شده است «در دادگاه‌ها»، «طرفین دعوا» و «می‌توانند» یعنی الزامی برای حضور وکیل در دادسراها و الزامی برای حضور اجباری وکلا وجود نداشته است، چون قید می‌توانند در این اصل ذکر شده است». معاون اول دستگاه قضا ادامه داد:

«در اینجا کلمه دادگاه آمده است که این موضوع نیاز به یک توضیح دارد. در مقطعی پس از انقلاب این بحث هم درباره دادسراها مطرح شد، اما اصل قانون نسبت به دادگاه‌ها، حکم داده بود. بالاخره با گذشت زمان گفته شد که در دادسراها هم وکلا حضور داشته باشند... چون ممکن است کسی در دادسرا شکایتی داشته باشد و یا مدعی‌العموم ادعایی مطرح کرده باشد که نیاز به وجود وکیل احساس شود». به گفته ازای، در برهه‌ای، مسئله حق انتخاب وکیل – اصل ۳۵ قانون اساسی – در ماده ۱۲۸ آیین دادرسی کفیری [نسخه سابق]، مورد بحث قرار گرفته بود. از‌ای درباره سابق این موضوع توضیح داد: «در ماده ۱۲۸ آیین دادرسی پاسخ داده شد که همه می‌توانند وکیل داشته باشند، اما با سه قید؛ یعنی تبصره این ماده سه قید داشت... این قیود چنین بود که اگر در این تحقیقات حضور شخصی غیر از متهم مفیده داشته باشد یا در رندر رسیدگی اخ‌ال وارد کند یا موضوع پرونده امنیتی باشد، در این موارد دیگر وکیل حق حضور در مرحله تحقیقات را ندارد. لذا در اینجا حضور وکیل به تشخیص قاضی واگذار شد».

بالاخره روح قانون اساسی کارگزاران خود را پیدا کرد تا عده‌ای تصریح «حق انتخاب وکیل» در مرحله تحقیقات مقدماتی را در قوانین موضوعه دنبال کنند. در میان رفت‌وبرگشت آیین دادرسی کفیری فعلی، بین مجلس و دولت، تبصره مورد بحث در نکته قابل توجه اما این بود که این بار مسئولان عالی دستگاه قضا نیز با این نقدها همدلی کردند. در آستانه ورود به تابستان گرم سال ۹۷، خبرهای متعددی از سوی دستگاه قضا و قوه مقننه دال بر تلاش این دو قوه برای اصلاح این تبصره منتشر می‌شد. از آن زمان به‌بعد گاهی لایه‌لای خبرها، نام تبصره ماده ۴۸ آیین دادرسی کفیری مطرح می‌شود، اما در حاشیه، با وجود این، بازداشت وکلا و فعالانی همچون نسرین ستوده، آرش کیخسروی، فرهاد میمنی و افرادی از این دست و استتکاف آنها از انتخاب وکیل از میان مردان مورد تأیید – در اعتراض به این تبصره – نکته‌ای نبود که از چشم وکلا و جامعه حقوقی جا بماند.

حسن نوروزی، سخنگوی کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس در گفت‌وگو با «شرق»:

برای اصلاح تبصره خودمان دست‌به‌کار شدیم

امروز در کمیسیون [درباره آیین دادرسی کفیری] بحث داشتیم. موضوع اصلاح ماده ۴۴۲ آیین دادرسی کفیری هم در ردیف سوم فردا قرار دارد. قرار شد صحبت کنیم که قانون به کمیسیون بازگردد، چراکه کل قانون آیین دادرسی کفیری تحت اصلاح است، از جمله تبصره ماده ۴۸. ان‌شاءالله سعی می‌کنیم اصلاح قانون آیین دادرسی کفیری هرچه‌زودتر آماده شود و به صحن برود.

درباره ارتباط با قوه قضائیه توضیح می‌دهید: اگر طرح شما آماده

شد و بعد لایحه قوه قضائیه هم آمد چه می‌شود؟ مشکلی ندارد، قوه قضائیه همیشه در کمیسیون نماینده دارد. آقای دکتر خداییان همیشه کنار رئیس کمیسیون نشست‌اند. افراد زیادی در کمیسیون می‌آیند و به این ترتیب با قوه قضائیه و وزارت دادگستری در ارتباط هستیم. کمیسیون ما از قوه قضائیه بی‌خبر نیست و آنها هم از ما بی‌خبر نیستند.

اعضای کمیسیون قضائی با قاضی هستند یا وکیل و حقوق‌دان و به این ترتیب با قوه قضائیه مرتبط هستیم. وقتی ما در کمیسیون کنار معاونان قوه قضائیه می‌نشینیم، احساس بیگانگی نداریم. فکر می‌کنم ما از معدود کمیسیون‌هایی هستیم که به‌جز کارهای علمی، کار دیگری نمی‌کنیم؛ یعنی ما کلاً کار علمی می‌کنیم و وقتی از هر قوه‌ای کسی به کمیسیون می‌آید ما این احساس را نداریم که این افراد از قوه قضائیه یا از دولت آمده‌اند.

آنها همکاران ما هستند و دور هم کار می‌کنیم. ما بحث علمی و دقیقی در کمیسیون داریم و از جریان‌های قوه‌های دیگر خبر داریم، چراکه

سال ۹۴ به قانون آیین دادرسی کفیری افزوده شد. در همان سال نیز منتقدان کار خود را شروع کردند و به تصویب این تبصره واکنش نشان دادند. باوجوداین تفاوت انتقادات سال ۹۴ – بعد از تصویب این تبصره – با اعتراضات سال ۹۷– بعد از اجرائی‌شدن این تبصره – متفاوت است. در دامنه و جنس افراد متعرض بود. سال ۹۷ اعتراضات عمومی‌تر شد و حتی مقامات قضائی هم به‌صورت علنی ناخوشنودی خود را از این تبصره اعلام کردند، اما باید به این نکته نیز توجه داشت که صرف تأیید همگانی حق انتخاب وکیل در مرحله مقدماتی و تصریح قانون موضوعه – ماده ۴۸ آیین دادرسی کفیری – بر آن، کامی رو به جلو است، هرچند که تبصره آن تا حدود زیادی آن را بلاموضوع کرده باشد.

اهمیت داشتن وکیل در مرحله تحقیقات مقدماتی چیست؟

تمام بحث این تبصره به دوره «تحقیقات مقدماتی» برخی از اتهامات خاص محدود می‌شود؛ یعنی بعد از ارسال پرونده از دادسرا به دادگاه قاعدتا هر متهمی حق دارد وکیل دلخواه خود را انتخاب کند. برخلاف نامش که «مقدماتی» است، گاهی این مرحله تا دو سال نیز به طول می‌انجامد و اگر در این زمان مقام قضائی قرار بازداشت صادر کرده باشد، متهم باید تمام این مدت را در زندان سپری کند. از سوی دیگر پرسی‌وجو و بازپرسی‌ها نیز در این مرحله صورت می‌گیرد؛ یعنی کفیرخواست از دل این تحقیقات صادر می‌شود و اگر متهمی دانش حقوقی لازم را نداشته باشد، می‌تواند با پیامدهای دامنه‌داری مواجه شود.

همه‌نازنی

در پی انتقادات خردادماه امسال، به تبصره ماده ۴۸ آیین دادرسی کفیری، رئیس قوه قضائیه در اولین واکنش خود به این موضوع گفت: «از ابتدا هم با آن [تبصره ماده ۴۸] مخالف بودیم. این مخالفت را همان زمان هم اعلام کرده بودیم و حتی در ملاقات برخی از اعضای هیئت‌مدیره کانون وکلا با اینجانب، این مطلب را به صراحت بیان کردم. سخن ما این بود که تبصره مورد بحث، مسئولیتی را به رئیس قوه قضائیه واگذار می‌کند که نباید به این صورت وجود داشته باشد. تا مدت مدیدی نیز از اجرای آن طفره رفتیم، اما این امر موجب شده بود که رسیدگی به برخی پرونده‌های امنیتی با بن‌بست مواجه شود، نهایتاً این رفع این انسداد ناگزیر از اجرای قانون شدیم». از سوی دیگر اغلب ۲۰ وکیلی که نامشان در فهرست مردان مورد تأیید جا خوش کرده بود، نیز با انتقاد و شک به این تبصره نگاه کردند. سیدکاظم حسینی، یکی از وکلای تأییدشده، درباره این تبصره موضع گرفت: «این تبصره دست به قلم شد و در یادداشت‌های نوشته: «بیرو انتشار اسامی ۲۰نفر موسوم به وکلای تبصره ماده ۴۸ مورد تأیید ریاست محترم قوه قضائیه و درج خارج از اراده نام بنده در فهرست مذکور و تماس مکرر دوستان و همکاران دراین‌باره به اطلاع می‌رساند این‌جانب همانند سایر همکاران و استادان فریخته معتقدم مصوبه مذکور برخلاف اصول قانون اساسی و ناقض حقوق شهروندی است...»

ادامه در صفحه ۱۵

خبر

پس از مصاحبه با سخنگوی گروهک الاحوازیه آفکام درباره اقدام اینترنشنال تحقیق می‌کند

● **ایسنا**: آفکام درباره شبکه تلویزیونی تحت حمایت عربستان که زمانی را برای مصاحبه با حامی حمله تروریستی به رژه نظامی در اهواز اختصاص داده بود، تحقیقی می‌کند. به گزارش ایسنا به نقل از کاردین، شبکه تلویزیونی ایران‌اینترنشنال اولین شبکه فارسی‌زبانی بود که پس از حمله تروریستی به رژه نظامی در اهواز با یعقوب حور التسطری، سخنگوی گروهک تروریستی الاحوازیه، مصاحبه کرده بود. افکام تأیید کرده که در حال تحقیق درباره این مصاحبه است. سخنگوی آفکام اعلام کرد که تحقیق درباره این شبکه خبری را در اولویت قرار داده‌اند.

ادامه از صفحه اول

۵ راهکار برای ادامه کاشش قیمت دلار

چراکه به بیان اهل فن، شیب منحنی تقاضا در این سطوح بالا بسیار زیاد است و با تأمین مستمر بخش کوچکی از آن شاهد کاشش زیاد نرخ ارز خواهیم بود. گفته می‌شود بخشی از متقاضیان بازار غیررسمی، خانه‌دارها و صاحبان سپرده‌های ربایانی که دنبال حفظ قدرت خرید دارایی‌ها ربایانی خود هستند، گروهی هم دنبال خروج سرمایه به خارج دارایی‌ها مصون از تضعیف بیشتر ریال هستند. از این منظر انواع متعدد اوراق بهادار ارزی و ربایلی وجود دارد که می‌تواند برای پاسخ‌گویی نیازهای این متقاضیان به کار گرفته شود. خروج این دسته از متقاضیان از بازار غیررسمی می‌تواند به‌سرعت موجب ریزش نرخ ارز در این بازار شود. باید دقیقاً در صحنه بود تا راه‌حل اجرائی دقیق پیشنهاد شود. اما جسارتاً با توجه به اعتبار بسیار بانک بانک مرکزی، آیا نمی‌توان به‌صورت مستمر، گواهی‌های سپرده ارزی یک‌ساله و دو‌ساله با بهره چهار تا شش درصد را به نرخ ی‌پایین‌تر از نرخ روزانه بازار غیررسمی برای فروش گذاشت؟ به‌علاوه برای قابلیت نقدشدن آن قبل از سرسید می‌توان بازار ویژه‌ای از سوی بانک‌ها یا بورس پیش‌بینی کرد. با روند احتمالی کاشش نرخ ارز در این بازار، تعهد ربایلی بانک مرکزی نیز برای تسویه این اوراق بدهی کاشش خواهد یافت و منتفع خواهد شد. نوع اوراق یاد بسیار ساده و ملموس برای عموم باشد. باید معرفی درستی درباره خرید و امتیازات اوراق در مقایسه با برگ اسکناس ارزی، از سوی کارشناسان، هف هفته قبل از شروع انتشار انجام شود تا با اقبال‌ها و شایعات کمتر همراه باشند. به‌علاوه اثر اعلان خود در طول هفته موجب تعدیل انتظارات و ریزش نرخ ارز خواهد شد. شاید ورود ارزی غیرمستقیم و محدود بانک مرکزی هم لازم شود البته باز هم تأکید می‌شود نوع ورود در بازار ارز، انتشار اوراق و نوع ارز مستلزم اطلاعات پس صحنه از است که در اختیار سروران آگاه و دلسوز بانک مرکزی است.

پیش‌فروش ارز، برهیز از تزریق پول و انبساط بودجه‌ای: سیاست پیش‌فروش ارزی می‌تواند به حساب بانک‌ها باشد که موجب خواب سپرده‌ها و کاشش سرعت گردش پول می‌شود. پیش‌فروش می‌تواند به حساب بانک مرکزی باشد که سیاست سخت انقباضی پولی است. در حالت اخیر فقط برای فهم نسبی و نه دقیق موضوع، در نظر بگیرید که حجم کل نقدینگی جاری کشور ۱۶ هزار تریلیون ریال است. حال با پیش‌فروش فقط پنج‌میلیارد دلار آمریکا و فرض هر دلار ۱۵۰ هزار ریال، ۷۵۰ تریلیون ریال پول پایه کاشش می‌یابد. در حالت افراطی، با فرض ضریب فزاینده پولی ۱۰، در نهایت پس از عملکرد ضریب فزاینده با کاهش فقط هزارو ۵۰۰ تریلیون ربایلی، یعنی حدود نصف نقدینگی کشور روبه‌رو خواهیم بود. با مثال حالت حدی عنوان شده، این بانک مرکزی است که باید نسبت به درجه احتراز از سیاست انبساط پولی آینده تصمیم بگیرد. سابقه گذشته بانک مرکزی در این زمینه مناسب نبوده است. سیاست فروش ارز و پیش‌فروش ارز همراه با انبساط پولی یا پولی‌کردن کسر بودجه، ماریج تورم و نرخ ارز را به نرخ‌های فزاینده در آینده تکرار خواهد کرد. این موضوع در نامه سی‌ونهم تحت عنوان چهار نکته مغفول‌مانده، بررسی شده است.

هماهنگی سیاست‌های داخلی و خارجی کشور با سیاست‌های اقتصادی: موفقیت اجرای سیاست ریزش نرخ ارز در بازار غیررسمی به سیاست‌های داخلی و خارجی کشور نیز مرتبط است. سیاست‌های مناسب موجب شکل‌گیری انتظارات کاششی نرخ ارز می‌شود که خود به‌سرعت موجب کاشش نرخ ارز می‌شود. موارد شناخت‌شده‌ای مانند، استیضاح وزیر، جابه‌جایی آنها توهین به مقامات رسمی کشور، همکاری نکردن با مقامات جهانی مالی در زمینه احتراز از پول‌شویی و تروریزم... از موجب‌ات افزایش نرخ ارز و پایداری آن بوده است.

تأکید می‌شود هر روز کاشش بیشتر در اتخاذ سیاست‌های مناسب به‌منظور کاهش نرخ ارز در بازار غیررسمی، برای اقتصاد ایران بسیار پرهزینه است. به‌علاوه هر تأخیری، شاید اعمال سیاست‌های آتی را نیز دشوارتر و غیرممکن کند. این وظیفه کارشناسان خبره بانک مرکزی و مسئولان آن است که با استفاده از اطلاعات ذی‌قیمت بانک مرکزی تصمیمات مناسب را سریعاً اتخاذ کنند.